

Observații cu privire la semnalele vehiculate în spațiul public privind iminenta adoptare a unei Ordonanțe de urgență a Guvernului pentru amnistierea/grățierea unor pedepse

Asociația “Forumul Judecătorilor din România”, Asociația ”Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor” și Asociația ”Inițiativa pentru Justiție” atrag atenția opiniei publice, reiterând următoarele aspecte:

Preliminar, nu există un proiect care să fi fost pus în dezbatere publică, conform Legii transparenței decizionale nr.52/2003, iar astfel de măsuri de politică penală nespecifice actului de legiferare delegată a Guvernului ar trebui însoțite de o notă de fundamentare care să aibă la bază studii serioase, de criminologie, de impact social și procedural, cu implicarea tuturor experților tehnici relevanți, cu precădere cei internaționali.

În acest context, trebuie reafirmate următoarele principii esențiale pentru o democrație reală:

1. Principii constituționale privind emiterea ordonanțelor de urgență

Posibilitatea executivului de a governa prin ordonanțe de urgență trebuie să fie justificată de existența unor **situații excepționale**, care impun adoptarea unor reglementări urgente, art. 61 alin. (1) din Constituția României dispunând expres că **Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării**.

Chiar dacă, din punct de vedere constituțional, se acceptă o procedură excepțională de substituire a Parlamentului în edictarea actelor normative de reglementare primară (inclusiv pentru legi organice), această posibilitate nu poate fi similară unui drept discreționar al Guvernului și nu poate justifica abuzul în emiterea ordonanțelor de urgență, legate de existența unor situații excepționale, care impun adoptarea unor reglementări urgente, conform art.115 alin. (4) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 15 din 25 ianuarie 2000 pronunțată de Curtea Constituțională a României).

În caz contrar, se poate vorbi despre o **imixtiune nepermisă în competența legislativă a Parlamentului, încălcându-se principiul separației puterilor în stat**, ordonanțele de urgență neputând fi adoptate în domeniul legilor constituționale, neputând afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție (nu pot fi suprimate, nu se poate aduce atingere, nu pot fi vătămăte, lezate etc.), drepturile electorale, respectiv măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică [a se vedea art.115 alin. (6) din Constituție]. Prin

urmare, domeniul în care Guvernul se poate substitui Parlamentului, adoptând norme primare, este limitat, inclusiv de **imperativul urgenței reglementării**.

Prin Decizia nr. 258 din 14 martie 2006, Curtea Constituțională a României a reținut că inexistența sau neexplicarea urgenței reglementării situațiilor extraordinare constituie în mod evident o barieră constituțională în calea adoptării de către Guvern a unei ordonanțe de urgență în sensul arătat. A decide altfel înseamnă a goli de conținut dispozițiile art. 115 din Constituție privind delegarea legislativă și a lăsa libertate Guvernului să adopte în regim de urgență acte normative cu putere de lege, oricând și – ținând seama de împrejurarea că prin ordonanță de urgență se poate reglementa și în materii care fac obiectul legilor organice – în orice domeniu”. De asemenea, Decizia nr. 421 din 9 mai 2007 statuează că **urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare.**¹

De asemenea, ordonanța de urgență nu poate contracara o lege adoptată de Parlament și, *a contrario*, nici măcar o propunere legislativă respinsă de Parlament (a se vedea Decizia nr. 1221 din 12 noiembrie 2008, prin care Curtea Constituțională a stabilit că adoptarea de Guvern a Ordonanței de urgență nr. 136/2008 nu a fost motivată de necesitatea reglementării într-un domeniu în care legiuitorul primar nu a intervenit).

Prin urmare, Guvernul, cu ocazia adoptării ordonanțelor de urgență, trebuie să țină cont și de dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, ”atribuțiile legislative delegate în favoarea Guvernului neputând constitui piedici pentru punerea în aplicare a unui act de reglementare primară adoptat chiar de către puterea legiuitoare în exercitarea competenței sale originare. A accepta punctul de vedere contrar, în sensul că Guvernul prin adoptarea ordonanțelor de urgență este legitimat din punct de vedere constituțional să contracareze măsurile legislative adoptate de Parlament, ar echivala cu **transformarea competenței excepționale a Guvernului de a se substitui Parlamentului într-una generală.**”²

Totodată, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept a reținut în Avizul adoptat la cea de-a 93-a Sesiune Plenară (Veneția, 14-15 decembrie 2012) faptul că „**folosirea atât de frecventă a ordonanțelor de urgență este un motiv de îngrijorare**”, iar „utilizarea aproape constant a ordonanțelor de urgență ale Guvernului nu reprezintă cea mai adecvată metodă” pentru adoptarea fără întârziere a unor reglementări.

2. Scurtă prezentare a unor acte normative similare adoptate în decursul ultimilor 50 de ani

Prin **Decretul nr. 255/1987**, adoptat de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, s-au amnistiat infracțiunile pentru care Codul penal sau legile speciale prevedeau o pedeapsă privativă de libertate până la 3 ani inclusiv sau amenda, fiind grațiate în întregime pedepsele cu închisoare până la 5 ani inclusiv, precum și pedepsele cu amenda, aplicate de instanța de judecată, fiind exceptați de la beneficiul

---

¹ A se vedea, pentru dezvoltări, *K. Benke*, Dezvoltări recente în jurisprudența Curții Constituționale a României în privința limitelor de care este ținut guvernul în adoptarea ordonanțelor de urgență, studiu accesibil online la pagina web www.ccr.ro/ccrold/publications/buletin/8/benke.doc [ultima accesare 07.12.2018]; de asemenea, a se vedea *M. Saffa*, Limite constituționale ale legiferării pe calea ordonanțelor de urgență ale Guvernului, studiu accesibil online la pagina web www.clr.ro/eBuletin/4_2014/Buletin_4_2014.pdf [ultima accesare 07.12.2018].

² Pentru dezvoltări, *K. Benke*, op.cit..

legii potrivit celor de mai sus, precum și de la reducerea pedepselor cu un anumit procent autorii unor infracțiuni de omor, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, tâlhărie, provocare ilegală a avortului, infracțiuni contra avutului obștesc cu consecințe grave ori deosebit de grave, luare de mită, dare de mită, trafic de influență, ultraj cu violență și evadare.

Prin **Decretul nr. 11/1988**, adoptat de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, s-au amnistiat infracțiunile pentru care s-a aplicat pedeapsa cu închisoarea până la 10 ani inclusiv, s-au redus la jumătate pedepsele cu închisoare mai mari de 10 ani aplicate de instanța de judecată și s-au comutat în 20 ani de închisoare pedepsele cu moartea aplicate de instanțele de judecată.

Prin **Decretul-lege nr. 3/1990**, adoptat de Consiliul Frontului Salvării Naționale, s-au amnistiat infracțiunile politice prevăzute în Codul penal și în legile speciale săvârșite după data de 30 decembrie 1947, precum și infracțiunile pentru care Codul penal sau legile speciale prevedeau o pedeapsă privativă de libertate până la 3 ani inclusiv sau amenda, fiind grațiate în întregime pedepsele cu închisoare până la 3 ani inclusiv, precum și pedepsele cu amenda, aplicate de instanța de judecată, fiind exceptați de la beneficiul legii potrivit celor de mai sus autorii unor infracțiuni de omor, tâlhărie, vătămare corporală gravă, viol, distrugere calificată, luare de mită, arestare nelegală și cercetare abuzivă, supunere la rele tratamente, represiune nedreaptă, evadare, precum și orice infracțiuni sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare.

Prin **Legea nr. 543/2002**, adoptată de Parlamentul României, s-au grațiat în întregime pedepsele cu închisoarea până la 5 ani inclusiv, precum și pedepsele cu amendă aplicate de instanțele de judecată, fiind exceptați de la beneficiul legii, potrivit celor de mai sus, autorii unor numeroase categorii de infracțiuni, printre care: cele contra siguranței statului, omor, vătămare corporală gravă, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, abuzul în serviciu în formă calificată, luarea de mită, darea de mită, primirea de foloase necuvenite, traficul de influență, infracțiunile prevăzute în art. 7-18 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, infracțiunile prevăzute în art. 10-16 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, infracțiunile prevăzute în art. 23 și 24 din Legea nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, etc.

Sucesiunea unor acte normative în acest domeniu este strâns legată de unele măsuri reparatorii asociate sechelelor prin care a trecut societatea românească în primii ani ce au urmat Revoluției din 1989.

Actul normativ prin care s-a legiferat de-a lungul timpului în acest domeniu este cel ținând de resortul puterii legislative, nici măcar în perioada comunistă astfel de măsuri de politică penală nefiind adoptate de puterea executivă, ca legiuitor delegat ori în regim de urgență.

Nu în ultimul rând, raportat la tipologia infracțiunilor susceptibile de a se circumscrie sferei trasate de actul de clemență, este de notat faptul că legea adoptată în anul 2002 a exclus de la aria sa de aplicare atât infracțiunile de serviciu, cât și cele de corupție, cele vizând combaterea evaziunii fiscale, precum și prevenirea și sancționarea spălării banilor.

3. Nesocotirea principiilor constituționale în cazul special al Ordonanțelor de urgență pentru grațierea unor pedepse, respectiv pentru modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală

Dacă ordonanțele de urgență forțează intrarea în vigoare, prin eludarea parcursului constituțional al unei legi adoptate de Parlamentul României, mai ales în condițiile în care face obiectul unor sesizări ale Curții Constituționale pentru **vicii aparente de neconstituționalitate**, s-ar putea contura un abuz al Guvernului în legiferare.

Pe de o parte, exercitarea discreționară a dreptului Guvernului de substituie a Parlamentului în edictarea actelor normative de reglementare primară constituie o posibilitate constituțională care nu poate justifica însă abuzul în emiterea ordonanțelor de urgență, în raport de existența unor situații excepționale.

Astfel, **Parlamentul României nu se găsește într-o situație în care nu poate funcționa din punct de vedere constituțional**. Adoptarea unor acte de clemență este în sarcina Parlamentului, ca unică autoritate legiuitoare a țării, care poate stabili prin lege limitele în care grațierea operează, după efectuarea unor studii de impact care să confirme faptul că scopul actului de clemență (diminuarea gradului de suprapopulare a penitenciarelor) poate fi eficient atins. De altfel, după adoptarea actualei Constituții, actele de clemență colectivă au fost adoptate prin lege, de Parlament (a se vedea în acest sens Legea nr. 137/1997 și Legea nr. 543/2002), iar nu de către Guverne, prin ordonanțe de urgență, care să nege Parlamentului, ca organ reprezentativ, posibilitatea de a legifera într-un domeniu atât de important, cu impact social major.

Pe de altă parte, situația extraordinară constituie o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă, independentă de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public. Tocmai interesul public lezat de caracterul anormal și excesiv al cazurilor excepționale justifică intervenția Guvernului pe calea ordonanței de urgență. **Un astfel de interes public lezat nu există momentan în contextul socio-juridic actual, marcat, de altfel, de efectele recentului act normativ cunoscut sub numele de "recurs compensatoriu", și subsecvent adoptării căruia au fost semnalate multiple cazuri de recidivă post-executorie.**

Un stat de drept, chiar prin prisma politicilor penale aflate la latitudinea legiuitorului, nu se poate consolida prin grațierea peste noapte a deținuților, unii extrem de periculoși, mai ales în condițiile în care legiuitorul primar a intervenit deja prin Legea recursului compensatoriu, care a facilitat deja punerea în libertate a unor deținuți periculoși, în spațiul public semnalându-se imediat cazuri de recidivă, cu efecte nefaste asupra ordinii publice și a siguranței cetățenilor.

În al treilea rând, urgența reglementării nu echivalează cu existența unei situații extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare.

În al patrulea rând, se poate vorbi de contracararea unei măsuri de politică legislativă, în contextul respingerii de Parlament, în luna noiembrie 2014, a legii de amnistie, care a dat un semnal pozitiv, deoarece a demonstrat opoziția față de o lege care ar fi avut ca efect imacularea indivizilor care au fost condamnați pentru infracțiuni de corupție, fapt reținut de **Comisia Europeană în Raportul de țară MCV din anul 2015**³.

---

³ Disponibil online la http://ec.europa.eu/cvm/docs/com_2015_35_fr.pdf [ultima accesare 16.07.2018]. Raportul a constatat următoarele: „*Respingerea de către Parlament, în luna noiembrie 2014, a legii de amnistie a dat un semnal pozitiv, deoarece a demonstrat opoziția față de o lege care ar fi avut ca efect imacularea indivizilor care au fost condamnați pentru infracțiuni de corupție. Totodată, faptul că, după nici o săptămână de la acest vot, un nou proiect de lege privind amnistia colectivă a fost scos din sertare în Parlament dovedește că această problemă nu este închisă*”.

Totodată, conceptul de „îndatoriri prevăzute de Constituție” vizează orice îndatorire specificată de prevederile constituționale, inclusiv obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor - art. 1 alin. (5), organizarea Statului potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale - art. 1 alin. (4).

Prin urmare, **se poate vorbi inclusiv de un conflict juridic de natură constituțională între autorități publice**, atunci când devine evidentă existența unor acte sau acțiuni concrete prin care o autoritate își arogă puteri, atribuții sau competențe, care, potrivit Constituției, aparțin altei autorități publice, prin nesocotirea statului de drept, fapt care legitimează sesizarea Curții Constituționale de Președintele României, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. e) din Constituția României, republicată, ale art. 34 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. Riscurile asociate grațierii colective

În rapoartele de specialitate internaționale⁴ s-a concluzionat că grațierea colectivă este problematică din punctul de vedere al principiilor sustenabilității, al respectării statului de drept și al separării puterilor în stat. O astfel de măsură poate avea ca efect scăderea încrederii în justiție și accentuarea sentimentului de insecuritate socială, fără a conduce în realitate la eradicarea suprapopulării penitenciarelor, efectul putând fi doar de scurtă durată.

Grațierea colectivă reprezintă, de principiu, un instrument de reconciliere, conceput pentru a încheia diverse conflicte sociale sau pentru a aduce pacea în state în care astfel de conflicte severe sunt latente, situație în care România nu se află.

Una dintre explicațiile suprapopulării penitenciarelor este și creșterea eficacității structurilor statale în lupta împotriva infracționalității, fiind obiectivul oricărui stat democratic de a asigura funcționalitatea sistemului de justiție penală, motiv pentru care o măsură de grațiere transmite ideea că rezultatele pozitive sunt neutralizate ca urmare a incapacității statului de a lua măsurile punitiv-educative.

În Raportul realizat urmare a vizitei efectuate în Georgia, în anul 2012⁵, Comitetul pentru Prevenirea Torturii arăta, în privința amnistiei colective edictate pentru a face față problemei grave a suprapopulării carcerale, că aceste aspecte nu pot fi rezolvate complet și durabil utilizând măsuri excepționale de acest tip. S-a subliniat *relativa grabă* cu care a fost declarată amnistia și, în acest context, *lipsa de pregătire pentru eliberarea celor în cauză și lipsa unor structuri adecvate de reinserție în societate, creând un risc pentru revenirea multor deținuți eliberați, foarte rapid, în penitenciare*.

În cauza **Maiorano c. Italiei** (15 decembrie 2009), Curtea de la Strasbourg a decis că statul răspunde pentru crimele comise de deținuții eliberați condiționat, constatându-se încălcarea art. 2 din Convenție (Dreptul la viață) în cazul unei persoane

---

⁴ A se vedea Hans-Jörg Albrecht, *Prison Overcrowding - Finding Effective Solutions. Strategies and Best Practices Against Overcrowding in Correctional Facilities*, Max-Planck-Institute for Foreign and International Criminal Law, Germany, p. 106-107, disponibil online la http://www.unafei.or.jp/english/pdf/Congress_2010/13Hans-Jorg_Albrecht.pdf [ultima accesare 07.12.2018].

⁵ Raportul este disponibil online la pagina web [http://www.coe.int/t/DGHL/STANDARDSETTING/PRISONS/PCCP%20documents%202016/PC-CP%20\(2015\)%206_F%20R%C3%A9v%207%20Livre%20blanc%2030%20juin%202016.pdf](http://www.coe.int/t/DGHL/STANDARDSETTING/PRISONS/PCCP%20documents%202016/PC-CP%20(2015)%206_F%20R%C3%A9v%207%20Livre%20blanc%2030%20juin%202016.pdf) [ultima accesare 07.12.2018].

ucise de către un deținut ce beneficia de un regim de semi-libertate. Un astfel de risc există și în cazul unei grațieri colective, care nici măcar nu presupune verificarea condiției ca instanța să își formeze convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate.

5. Standarde europene și internaționale

În privința infracțiunilor de corupție, în multe state cu standarde democratice poate mai reduse decât cele adoptate de România, procedeele de amnistie sau grațiere colectivă au fost respinse de tribunalele constituționale sau instanțele supreme.

Spre exemplu, **Secția Constituțională a Tribunalului Suprem din Venezuela**, prin Decizia din 11 aprilie 2016, pronunțată în dosarul nr. 16-0343, a apreciat că, într-un stat democratic, astfel de instrumente trebuie să respecte principiul legalității și drepturile omului, evitând arbitrariul, fiind necesar să prevaleze lupta împotriva corupției ca un mijloc de respect pentru etică în funcții publice, respectiv pentru respectarea fundamentelor unui stat democratic și social. Venezuela este un stat cu numeroase probleme de supraîncărcare carcerală.⁶

De asemenea, **Curtea Supremă din Pakistan**, prin Decizia din 16 decembrie 2009,⁷ s-a pronunțat împotriva amnistierii unor infracțiuni de corupție.

Totodată, **Curtea Constituțională din Republica Africa de Sud** a statuat că, prin corupție, se subminează „angajamentul constituțional al demnității umane, realizarea egalității și promovarea drepturilor și libertăților omului”⁸ și aceasta „are efecte dăunătoare asupra fundamentelor democrației noastre constituționale și cu privire la exercitarea deplină a drepturilor fundamentale și a libertăților”.⁹

Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare din 15 noiembrie 2017 a reținut că **”progresele și rezultatele bune pe care instituțiile judiciare au continuat să le înregistreze în lupta împotriva corupției au fost în mare parte puse sub semnul întrebării de evenimente precum adoptarea în ianuarie 2017 de către Guvernul anterior a unei ordonanțe de urgență a Guvernului vizând dezincriminarea anumitor infracțiuni de corupție, cum ar fi abuzul în serviciu, și a unei propuneri de act normativ vizând grațierea. Aceste măsuri au fost contestate prin proteste pe scară largă în întreaga țară. Deși ordonanța de urgență a fost abrogată de Guvern și, de asemenea, de Parlament, în urma acestor evenimente au rămas îndoieli în spațiul public”**.

Concluziile Avocatului General Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer prezentate Curții de Justiție a Uniunii Europene la 8 aprilie 2008¹ în cauza C-297/07, ***Staatsanwaltschaft Regensburg împotriva lui Klaus Bourquain***, rețin următoarele:

---

⁶ A se vedea paginile web <http://www.telesurtv.net/english/news/Venezuelan-High-Court-Declares-Amnesty-Law-Unconstitutional-20160411-0041.html> și <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3830672/Prisoners-starving-death-Venezuela-s-jails-country-s-economic-collapse-sees-food-medicine-run-out.html> [ultima accesare 07.12.2018].

⁷ Disponibilă online la http://www.supremecourt.gov.pk/web/user_files/File/Short%20order.pdf [ultima accesare 07.12.2018]. A se vedea și <http://edition.cnn.com/2009/WORLD/asiapcf/12/16/pakistan.supreme.court.amnesty/> [ultima accesare 07.12.2018].

⁸ Cauza *South African Association of Personal Injury Lawyers v Heath* 2001 (1) SA 883 (CC) par. 4.

⁹ Cauza *Glenister v President of the Republic of South Africa* 2011 (3) SA 347 (CC) par. 177 și 175.

”77. Cu toate acestea, prudența ne determină să reflectăm, chiar dacă numai pe scurt, asupra efectelor amnistiei, având în vedere varietatea formelor luate de acest mecanism excepțional de clemență în diferitele sisteme juridice.

78. Protocolul adițional nr. II la Convenția de la Geneva¹⁰ leagă amnistia de un sentiment de pacificare și de reconciliere după perioade de convulsii care au antrenat înfruntări violente în cadrul unei comunități.

79. Se are în vedere atenuarea sentimentelor ostile, având o origine foarte precisă, generate de evenimente colective care au provocat o fractură politică sau socială în cadrul unei anumite populații.

80. Prin această terminologie se desemnează, potrivit unei aprecieri largi¹¹, toate măsurile de anulare sau de reducere a unor pedepse, inclusiv grațierea; în alte concepții, amnistia este limitată la deciziile cu caracter general adoptate de parlament potrivit procedurii interne prevăzute pentru adoptarea legilor.

81. Diferențele existente în Europa în ceea ce privește aceste măsuri de clemență, perceptibile din perspectiva unor criterii foarte variate precum tipologia, finalitatea sau chiar categoria infracțiunilor care pot face obiectul lor, nu se manifestă totuși în privința posibilității acestora de a înlătura *ius puniendi* în toate statele și nici nu modifică realitatea că, prin intermediul adoptării lor, autorități nejudiciare abrogă efectele unor sentințe penale.

82. Acest ansamblu de măsuri de clemență, diferite din punctul de vedere al ideilor pe care se întemeiază, însă uniforme din acela al obiectivelor pe care le urmăresc, corespund fără excepție unor veritabile gesturi de voință politică, întemeiate pe principii de oportunitate care își au rădăcinile în suveranitatea statelor, **ca expresie a gestionării conflictelor lor interne.**

83. Încrederea reciprocă nu ar trebui să cuprindă, în domeniul principiului comunitar *ne bis in idem*, cazurile de neexecutare a unei pedepse ca urmare a exercitării acestor posibilități exorbitante de către autoritățile naționale, întrucât, în aceste cazuri, logica recunoașterii reciproce încetează să se mai manifeste în sfera aplicării judiciare a legii și urmează un curs diferit, fiind deturnată de factori cu un pronunțat caracter sociologic și politic.

84. Nu hazardului se datorează faptul că Decizia-cadru privind mandatul european de arestare tratează amnistia ca pe unul dintre motivele obligatorii de neexecutare atunci când statul solicitat are competența de a urmări infracțiunea potrivit dreptului său penal [articolul 3 alineatul (1)].

85. Din perspectiva drepturilor fundamentale, nici amnistia nu permite justificarea neexecutării pedepsei prin aplicarea principiului *ne bis in idem*, întrucât, pe lângă faptul că poate deveni un instrument periculos pentru punerea în aplicare a acesteia, se constată din nou prezența a două dimensiuni diferite: **amnistia se întemeiază pe un fundament străin de valorile drepturilor fundamentale și, în același timp, se aplică potrivit unor parametri atât de vagi și de aleatorii încât depășesc orice criteriu de raționalitate juridică, limitând posibilitatea unui control judiciar.**”

---

¹⁰ În special articolul 6 alineatul (5) din acesta, care prevede că „[I]a încetarea ostilităților, autoritățile aflate la putere se vor strădui să acorde o amnistie cât mai largă posibil persoanelor care au luat parte la conflictul armat [...]”.

¹¹ Bernardi, A., și Grande, C., „Amnistía. La prescripción del delito y de la sanción”, în Arroyo, L., și Nieto, A., *La orden de detención y entrega europea*, Ed. Universității Castilla-La Mancha, Cuenca, 2006, p. 260, 261 și 275.

6. Concluzii

Ca urmare a semnalelor vehiculate în spațiul public privind iminenta adoptare a unor O.U.G. pentru amnistierea/grațierea unor pedepse, Asociația "Forumul Judecătorilor din România", Asociația "Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor" și Asociația "Inițiativa pentru Justiție" solicită Guvernului să renunțe la orice intenție de adoptare a vreunui proiect care să afecteze capacitatea instituțională de luptă împotriva infracționalității, inclusiv pentru recuperarea prejudiciilor, și care să pună în pericol valori sociale fundamentale într-un stat de drept.

judecător Dragoș Călin, co-președinte, Forumul Judecătorilor din România
 judecător Anca Codreanu, co-președinte, Forumul Judecătorilor din România

procuror Antonia Diaconu, co-președinte, Mișcarea pentru Apărarea Statutului
Procurorilor

procuror Adrian Cosmin Iordache, co-președinte, Mișcarea pentru Apărarea Statutului
Procurorilor

procuror Bogdan Pîrllog, co-președinte, Inițiativa pentru Justiție

